

**VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS
DUJŲ IR ELEKTROS DEPARTAMENTO
RINKOS PLĖTROS IR STEBĖSENOS SKYRIUS**

Teikti Tarybos posėdžiui
Tarybos pirmininko pavaduotojas
Renatas Pocius

2019-09-26

**PAŽYMA
DĖL BALANSAVIMO PASLAUGŲ TEIKĖJAMS TAIKYTINŲ NUOSTATŲ IR
SĄLYGŲ PASIŪLYMO TVIRTINIMO**

2019 m. rugsėjo 26 d. Nr. O5E-423
Vilnius

Vadovaudamasi 2017 m. lapkričio 23 d. Europos Komisijos reglamento (ES) 2017/2195, kuriuo nustatomos elektros energijos balansavimo gairės (toliau – Reglamentas), 5 straipsnio 4 dalies c punktu, kiekviena reguliavimo institucija tvirtina su balansavimu susijusias nuostatas ir sąlygas pagal Reglamento 18 straipsnį. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 8 straipsnio 1 dalimi, Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (toliau – Taryba), yra Europos Sąjungos teisės aktuose, reglamentuojančiuose visuomeninius santykius energetikos sektoriuje, numatyta nacionalinė reguliavimo institucija, todėl atsako už Reglamento 18 straipsnio nurodytų nuostatų ir sąlygų tvirtinimą.

Vadovaudamasis Reglamento 18 straipsnio 1 dalimi, pardavimo sistemos operatorius AB „Litgrid“ (toliau – Bendrovė) 2018 m. birželio 14 d. raštu Nr. SD-2018 Tarybai pateikė Bendrovės valdybos 2018 m. birželio 8 d. patvirtintą balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymą (Balansavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygos). Atkreiptinas dėmesys, kad Pasiūlymo viešąją konsultaciją su rinkos dalyviais Bendrovė atliko nuo 2018 m. balandžio 24 d. iki 2018 m. gegužės 24 d.¹

Pažymėtina, kad Taryba 2018 m. lapkričio 28 d. raštu Nr. R2-(RPS)-2584 pakartotinai pateikė Pasiūlymą viešajai konsultacijai². Taryba gavo AB „Ignitis gamyba“ (buvusi AB „Lietuvos energijos gamyba“), AB „Energijos skirstymo operatorius“ bei Bendrovės pastabas ir pasiūlymus, o Valstybinė vartotojų teisių ir apsaugos tarnyba ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerija informavo, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų neturi.

Taryba 2018 m. gruodžio 14 d. raštu Nr. R2-(RPS)-2683 paprašė Bendrovės įvertinti suinteresuotų subjektų ir institucijų pastabas ir atitinkamai Taryba 2019 m. vasario 13 d. gavo Bendrovės 2019 m. vasario 13 d. raštu Nr. SD-1434 pateiktą Bendrovės valdybos 2019 m. vasario 6 d. patvirtintą

¹ <http://www.litgrid.eu/index.php/naujienos-ir-ivykiai/naujienos/viesoji-konsultacija-del-standartiniu-salygu-balansavimo-paslaugu-teikejams-ir-uz-balansa-atsakingoms-salims/3900>

² <https://www.regula.lt/Puslapiai/bendra/viesosios-konsultacijos/vykstancios-viesosios-konsultacijos.aspx>

balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymą (Balansavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygos) bei pateiktą suinteresuotų subjektų ir institucijų pastabų derinimo pažymą (pridedama).

Atkreiptinas dėmesys, kad papildomai į Bendrovės valdybos 2019 m. vasario 6 d. patvirtintą balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymą buvo įtrauktos Bendrovės 2018 m. gruodžio 4 d. raštu Nr. SD-5041 pateiktos tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo sąlygų nuostatos. Pažymėtina, kad Taryba 2019 m. kovo 7 d. organizavo susitikimą su Bendrovės atstovais, siekdama aptarti šiuos pakeitimus dėl tretinio aktyviosios galios rezervo paslaugos, kurią siūlytina priskirti balansavimo paslaugai. Taip pat Taryba 2019 m. kovo 25 d. kreipėsi į Energetikos reguliuotojų bendradarbiavimo agentūrą (toliau – Agentūra) su prašymu pateikti nuomonę dėl tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo sąlygų atitikties Reglamento 18 straipsnio 1 daliai. Taryba 2019 m. balandžio 26 d. gavo Agentūros pateiktą nuomonę.

Taip pat pažymėtina, kad 2019 m. gegužės 13 d. vyko Tarybos ir Bendrovės atstovų susitikimas, kurio metu pakartotinai buvo aptartas tretinio aktyviosios galios rezervo užtikrinimo paslaugos priskyrimas balansavimo paslaugai. Atsižvelgdama į tai, kad tretinio aktyviosios galios rezervo paslauga įgyvendinant Reglamento reikalavimus turėtų būti sistemiškai įvertinta peržiūrint ir keičiant nacionalinius teisės aktus bei neprieštarauti šiuo metu galiojančių teisės aktų reikalavimams, Taryba 2019 m. gegužės 31 d. raštu Nr. R2-(RPS)-1130 paprašė Bendrovės patikslinti Bendrovės valdybos 2019 m. vasario 6 d. patvirtintą balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymą, panaikinant nuostatas, kurios susijusios su tretinio aktyviosios galios rezervo balansavimo paslaugos užtikrinimo sąlygomis.

Pažymėtina, kad Bendrovė atsižvelgė į Tarybos prašymą ir Bendrovės 2019 m. rugsėjo 5 d. raštu Nr. SD-4594 pateikė Bendrovės valdybos 2019 m. rugpjūčio 30 d. patvirtintą balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymą (Balansavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygos), kuriame buvo panaikintos nuostatos, kurios susijusios su tretinio aktyviosios galios rezervo ir balansavimo paslaugos užtikrinimo sąlygomis.

Pažymėtina, kad Bendrovės valdybos 2019 m. rugpjūčio 30 d. patvirtintu balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymu pateiktose Balansavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygose: (1) nustatyti reikalavimai kas gali tapti balansavimo paslaugų tiekėju (2) numatytas balansavimo pajėgumų (antriniam avariniam aktyviosios galios rezervui) aukcionas, kurio datą perdavimo sistemos operatorius paskelbia ne vėliau kaip iki rugsėjo 20 d., todėl pirmasis šios paslaugos užsakymo aukcionas turėtų būti organizuojamas 2020 metais užsakant galias 2021 metams (3) taip pat, kad balansavimo paslaugų teikėjai teikia balansavimo energijos pasiūlymus aukcione parduotam galios kiekiui arba laisvas galias bei (4) vartojamos sąvokos suderintos su Reglamento reikalavimais:

Šiuo metu galiojančioje Reguliavimo energijos pirkimo-pardavimo sutartyje naudojamos sąvokos ³	Reglamento reikalavimus atitinkančios sąvokos numatytos Balansavimo paslaugų pirkimo–pardavimo sutarties standartinės sąlygose
Reguliavimas	Balansavimas
Balansavimo elektros energija	Disbalansas
Balansavimo energijos tiekėjas	Už balansą atsakinga šalis

³ <http://www.litgrid.eu/index.php/paslaugos/prekyba-reguliavimo-energija/521>

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, Tarybos Dujų ir elektros departamento Rinkos plėtros ir stebėsenos skyrius siūlo Tarybai pritarti pateiktam nutarimo projektui.

PRIDEDAMA:

1. Tarybos nutarimo „Dėl balansavimo paslaugų teikėjams taikytinų nuostatų ir sąlygų pasiūlymo tvirtinimo“ projektas, 18 lapų.

2. Bendrovės 2019 m. sausio 28 d. suinteresuotų subjektų ir institucijų pastabų derinimo pažyma, 6 lapai.

Dujų ir elektros departamento
Rinkos plėtros ir stebėsenos skyriaus patarėjas

Paulius Blažys

Į posėdį kviečiami:

1. Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, el. p. info@enmin.lt;
2. Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, el. p. tarnyba@vvtat.lt;
3. Lietuvos pramoninkų konfederacija, el. p. info@lpk.lt, sekretoriatas@lpk.lt;
4. AB „Energijos skirstymo operatorius“, el. p. info@eso.lt;
5. AB „ORLEN Lietuva“, el. p. post@orlenlietuva.lt;
6. AB „PANEVĖŽIO ENERGIJA“, el. p. bendrove@pe.lt;
7. UAB „Ignitis“, info@ignitis.lt;
8. AB „Ignitis gamyba“, gamyba@ignitis.lt;
9. UAB Kauno termofikacijos elektrinė, el. p. info@kte.lt;
10. Lietuvos vėjo elektrinių asociacija, el. p. lvea@lvea.lt;
11. AB „Litgrid“, el. p. info@litgrid.eu.